

Narets sidste Maaneder har Bevidstheden om den flette Høst og tilbøds ogsaa Fornemmelser af dens Følger gjort sig gjældende, og dog er det konstateret igjennem de fra Finantsministeriet offentliggjorte Tal, at netop disse sidste Maaneder have forbedret Narets Status i Indtægterne. Dette er som sagt et interessant økonomisk Fænomen, og det turde dog, indtil i alt Fald anderledes bliver oplyst, tjene til at vise os, at meget af det, der siges om Arbejdsløshed og om de trykkende Løder, beror paa en Stemning, og at det, naar man kommer til Bunds i Forholdene, ikke er fuldt saa slemt, som det lader. Det er min Overbevisning, at det Tryk, som er fremkommet, egentlig kan siges at hvile fuldt saa meget og fuldt saa håardt paa de Samfundsklasser, som vi regne til de bedre stillede, og forholdsvis mindre paa Arbejderne. Jeg tror, at den mindre Haandværker, Detailhandleren, de mindre Embeds- og Bestillingsmænd — skjøndt deres Løn ganske vist er fast — og overhoved de Klasser, der danne Mellemstadiet af vort Samfundskliv, ere trykkede fuldt saa håardt som Arbejderne; de rigeste Klasser have ogsaa lidt Tab og Indtægtsformindskelse, men hos dem er der Noget at tære paa; der er et Spring fra det Overflødige til det Nødvendige, som de ere istand til at gjøre, og derfor lader jeg dem ligge. Men jeg tror som sagt, at for Middelfstanden, for den lavere Mellemstand her i Landet, er for Diebliffet det økonomiske Tryk forholdsvis stærkere end for den arbejdende Klasse. Derom lader der sig imidlertid tvivles, thi disse Forhold lade sig ikke saaledes undersøge; men Enhver maa saavidt mulig dømmes efter den personlige Erfaring, han kan indsamle, og jeg tror, at der ikke skal være mange af de Herrer, uden at de have havt Leilighed til at se, at dette Tryk netop hviler meget håardt paa disse Klasser, jeg har nævnt, i alt Fald, for ikke at sige det stærkere end nødvendigt, lige saa håardt som paa den egentlige Arbejderklasse. Derfor synes det mig ogsaa at være en saa ganske mærkelig Grund, som af den ærede Ordfører blev anvendt for at forklare og forsvare det Forslag, Flertallet har stillet. Af hans Betragtninger derom skal jeg særlig fremhæve to. Den ene var den, at da Flertallet gif ud fra den Opfattelse, at der gennem en Række af Aar havde været opkrævet betydelig mere i Skat end egentlig nødvendigt for Staten, og da dette Mærke for en væsentlig Del var udredt af Arbejderklassen, samt da de Skattnormer, hvorefter disse overflødige Indtægter for Staten vare fremkomne, hvilede uretfærdigt og ubilligt paa denne Samfundsklasse, saa laa deri en Retfærdiggjørelse for at komme Arbejderne til Hjælp paa den Maade, her er foreslaet. Den almindelige Sætning, hvorfra Flertallet saaledes gaar ud, har, som bekendt, fundet sin Udvæmpelse mange Gange, og jeg tror ikke, at det nogensinde er lykkedes Flertallet, skjøndt der er gjort Forsøg nok derpaa;

at bevise, at de Beregninger, der ere opstillede af det om den store Byrde, der skalde hvile paa hvert enkelt Individ og særlig paa Individerne i Arbejdsstanden som Følge af de indirekte Afgifter, ere rigtige. Jeg tror derimod, at enhver Undersøgelse mere og mere godtgjør, at disse indirekte Skatter, om de end ganske vist hvile paa en Basis, man maa ønske forandret, og om end ganske vist Mindretallet i denne Forsamling i høi Grad mødes med Flertallet i Ønsket om en Forandring af Lødbarisen og dybt beklager, at Flertallet paa sin Side har reist Hindringer derimod, ligesom en tidligere Regering maaske har undladt at gjøre det Fornødne for at føre denne Sag igjennem — medens vi, som sagt, med stor Glæde vilde mødes med dem i en saadan Reform, der skalde afhjælpe Uretfærdighed og Ubillighed, tror jeg paa den anden Side, at Undersøgelser mere og mere vise, at disse indirekte Afgifter ingenlunde hvile i det stærke Forhold paa den menige Mand, som man har paastaet, men at de mere Velhavende udrede større Kvota deraf. Men hvorledes dette end maatte forholde sig, hvis Forslagets Gjennemskaf søges i, at der er betalt ubillige Skatter gennem de indirekte Afgifter, og særlig Indtræderne, maa jeg rigtig nok sige, at da er det til selve Skatteyderne, man skal yde den Betaling; saa maa vi bede om 59 Ore pr. Individ, som den ærede Ordfører regnede ud, at Millionen udgjør. Eller dersom det ikke skalde være det rette Forhold, hvori Menigmand og de mere velhavende Folk have ydet Lødbindtægten, ja, saa lad os faae en eller anden Norm, hvorefter dette Beløb skal beregnes; men maa vi bede om at faae Beløbet fordelt til hele den skatteydende Befolkning. Dersom det, vel at mærke, skal være alvorlig ment med Forslaget, maa denne Konsekvens indtræde. Men Enhver vil se, at det er ganske forskjellige Sæerer, hvori man bevæger sig, naar man paa den ene Side fortæller om Indtrædernes ubillige Fordeling og paa den anden Side foreslaar en Bevilling af 1 Million Kr. til „De Fattiges Kasser“ til Uddeling blandt Befolkningens trængende og ikke fattigforsørge Del. En anden Grund, som den ærede Ordfører anførte til Forsvar for dette Forslag, var, at Staten i lang Tid havde set ligegyldig paa, at der havde udviklet sig et usundt Liv i Forretningsverdenen, at en Mængde store Foretagender stødte paa den store Lethed ved at skaffe Penge, havde viist sig uden sund Rod i de virkelige Forhold, og han søiede til, at Regeringen havde væsentlig bidraget til, at en saadan Overflod af Penge var tilstede, idet den har sidet inde med store Pengebeløb i Statskassen — den fik jo ikke Lov til at bruge dem — og har udlånt dem til Bankerne, som igjen have udlånt dem til disse Foretagender. Ja, det er ganske vist, at der har været et stort Antal af usunde Foretagender, og det svier for Tiden til faare Mange, at de med for stor Let-